Nacionalni inštitut za javno zdravje

Oddelek za podnebne spremembe in proučevanje vplivov grajenega okolja na zdravje
Trubarjeva cesta 2
1000 Ljubljana
Slovenija
T + 386 1 2441 400
www.nijz.si
gp@nijz.si
ID DDV: SI 44724535
TRR: 011006000043188

Številka: 354-110/2026-7
Ljubljana, dne 19. 10. 2026

MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Štefanova ulica 005
1000 Ljubljana
SLOVENIJA

Zadeva: **Ciljne spremembe OPN Občine Vrhnika za EUP VR_1706: Prvo mnenje k osnutku Ciljne spremembe občinskega prostorskega načrta Občine Vrhnika za EUP VR_1706 z namenom gradnje objekta za potrebe razvoja obstoječih dejavnosti**

Skladno z vašo vlogo številka: 350-57/2026-2711-9 z dne 29. 9. 2026 vam posredujemo prvo mnenje po 122. členu v povezavi s 129. členom Zakona o urejanju prostora ((ZUreP-3), Ur. l. RS, št. 199/21 s spremembami in dopolnitvami) za segment zdravje ljudi k osnutku Ciljne spremembe občinskega prostorskega načrta Občine Vrhnika za EUP VR_1706 z namenom gradnje objekta za potrebe razvoja obstoječih dejavnosti.

Zahtevek za izdelavo mnenja izvira iz vloge Občine Vrhnika, Občinska uprava, Oddelek za prostor, št. 3503-5/2026 (5-08) z dne 21. 9. 2026, ki je bila kot nosilcu urejanja prostora posredovana Ministrstvu za zdravje.

V pregled za izdelavo mnenja smo prejeli naslednjo dokumentacijo, dostopno na spletni povezavi https://dokumenti-pis.mop.gov.si/interno/obcinski_akti/1_osnutek/vrhnika/CS_OPN_1/:

- Ciljna sprememba Občinskega prostorskega načrta Občine Vrhnika v EUP VR_1706 z namenom gradnje objekta za potrebe razvoja obstoječih dejavnosti; faza: osnutek; izdelovalec: Domplan d.d., Bleiweisova c. 14, 4000 Kranj; št. projekta: UD/596-217/26; datum: avgust 2026.

Kot izhodišče za izdelavo mnenja smo uporabili naslednjo zakonodajo in kriterije:

- Drugi odstavek 4. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo s spremembami in dopolnitvami);
- Uredba o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje, Ur.l. RS, št. 9/2009 in 44/22 – ZVO-2;

- Kriteriji za ugotavljanje sprejemljivosti planov s stališča pristojnosti varovanja zdravja ljudi pred vplivi iz okolja v postopkih celovite presoje vplivov na okolje (Verzija 2), ki so objavljeni na spletni povezavi (https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZ/DOKUMENTI/Preventiva-in-skrb-za-zdravje/okolje-in-zdravje/Kriteriji_MZ_CPVO-2013.pdf).

V zvezi z izdelavo mnenja smo opravili tudi kartografski ogled lokacije. Kartografske podatke smo pregledali na naslednjih spletnih straneh:

- Atlas okolja: http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso
- Atlas voda: https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e
- GIS občin: https://gis.iobcina.si/gisapp/login.aspx?a=vrhnika
- Google zemljevidi: https://www.google.com/maps/@46.0587008,14.5260544,13z?entry=ttu

Pri izdelavi mnenja smo upoštevali tudi Mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov plana na okolje za segment zdravje ljudi za plan Ciljne spremembe občinskega prostorskega načrta Občine Vrhnika za EUP VR_1706, številka: 354-110/2026-3, datum: 19. 6. 2026, ki ga je za potrebe Ministrstva za zdravje izdelal Nacionalni inštitut za javno zdravje.

1. PREVERITEV UPOŠTEVANJA SPLOŠNIH IN KONKRETNIH SMERNIC V PLANU

Splošnih smernic za pripravo OPPN Ministrstvo za zdravje še ni objavilo.

Nacionalni inštitut za javno zdravje je v okviru zgoraj citiranega mnenja, št. 354-110/2026-3 z dne 19. 6. 2026, navedel ukrepe za pripravo osnutka plana.

Navedeni ukrepi v osnutku plana niso bili upoštevani.

Upoštevani niso bili naslednji ukrepi:

- Dejavnost je treba izvajati tako, da je preprečeno neposredno ali posredno onesnaženje tal in podzemne vode, saj se na območju posega nahaja vrtina za oskrbo s pitno vodo.
- Prostori in mesta, kjer se bodo skladiščile ali uporabljale nevarne snovi, morajo biti urejeni kot zadrževalni sistemi (lovilna skleda). Ti morajo biti brez odtokov, neprepustni, odporni na vse snovi ter ustrezno dimenzionirani, da lahko zadržijo celotno morebitno razlito ali razsuto količino snovi.
- V smislu zadrževalnega sistema je treba zagotoviti tudi zajem in zadrževanje požarnih voda, saj obstaja verjetnost, da bodo te v primeru požara ali druge izredne situacije onesnažene z nevarnimi snovmi (smodnik, netilke ter sestavni deli streliva), kar lahko posledično povzroči onesnaženje tal ter površinskih in podzemnih voda.
- Vplivi okolja na plan: Trase treh obstoječih daljnovodov, in sicer dveh 110 kV daljnovodov in enega 220 kV daljnovoda, z vidika elektromagnetnega sevanja predstavljajo prostorsko omejitev, ki jo je treba upoštevati pri načrtovanju in izvedbi plana.

2. PREVERITEV UPOŠTEVANJA PREDPISOV S PODROČJA PRISTOJNOSTI MINISTRSTVA ZA ZDRAVJE

Menimo, da drugi odstavek 4. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 in spremembe in dopolnitve) pri pripravi obravnavanega plana ni bil upoštevan do stopnje kot je to predvideno s predpisi s področja varovanja okolja (za dodatna pojasnila v zvezi z ocenjevanjem vplivov na zdravje glej POJASNILA V ZVEZI Z OCENJEVANJEM VPLIVOV NA ZDRAVJE LJUDI na koncu tega mnenja).

3. MNENJE O SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV IZVEDBE PLANA NA OKOLJE ZA SEGMENT ZDRAVJE IN POČUTJE LJUDI

Mnenje o sprejemljivosti plana bo podano po dopolnitvi osnutka.

POJASNILA V ZVEZI Z OCENJEVANJEM VPLIVOV NA ZDRAVJE LJUDI:

Izhodišča, ki so bila uporabljena za mnenje o verjetnem pomembnem vplivu na zdravje ljudi, so naslednja:

- Odločitve o sprejemljivosti vplivov na zdravje temeljijo na mejnih vrednostih za onesnaženost okolja, ki so določene z veljavno slovensko zakonodajo s področja okolja (npr. za onesnaženost zraka, hrup v naravnem in življenjskem okolju, kakovost pitne vode, itd) ter drugih nacionalnih predpisih s področja ravnanja z okoljem, ki določajo mejne vrednosti, pravila ravnanja in podobno (npr. predpisi s področja urejanja emisij v vode in zrak, ravnanje z odpadki, itd.).
- Pri ocenjevanju vplivov poleg zakonodaje upoštevamo tudi strokovne smernice SZO in usmeritve Evropske Komisije, da dolgoročno zmanjšujemo onesnaževanje okolja za doseganje zastavljenih ciljev (*Akcijski načrt* EU za ničelno onesnaževanje, Evropski zeleni dogovor, …).
- V primeru presoje vpliva hrupa na zdravje in počutje ljudi pri oceni smiselno upoštevamo tudi smernice Svetovne zdravstvene organizacije iz leta 2018. Pri novih posegih v okolje upoštevamo tudi Uredbo o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju in Direktivo 2002/49/ES o ocenjevanju in upravljanju okoljskega hrupa. Ocena bremena bolezni kaže, da samo zaradi hrupa iz prometa v Evropi vsako leto izgubimo 1,3 milijona zdravih let življenja, kar ustreza letnim gospodarskim stroškom v višini najmanj 95,6 milijarde EUR. To predstavlja približno 0,6 % bruto domačega proizvoda (BDP) regije vsako leto (EEA, Environmental noise in Europe 2025). Hrup v okolju naj se znižuje tako, da bo postopno in dolgoročno zagotovljeno zdravo bivalno okolje skladno s smernicami EU.
- Navedba v mnenju »da izvedba plana/posega verjetno ne bo imela pomembnejših vplivov na zdravje ljudi« pomeni, da stopnja tveganja za zdravje ljudi najverjetneje ne bo večja, kot je zajeta v mejne vrednosti, ki so določene z okoljsko zakonodajo. Vendar: skladnost z mejnimi vrednostmi ne pomeni nujno, da ni zdravstvenih učinkov.[1]
- Pri izdelavi mnenja smo upoštevali tudi, da bodo izvajalci del in upravljavci posega v času življenjske dobe posega (gradnja, obratovanje, odstranitev) spoštovali pripadajočo veljavno okoljsko zakonodajo in drugo pripadajočo zakonodajo, ki je namenjena varovanju zdravja ljudi.

Podpisnik:

VESNA VIHER HRŽENJAK
Oddelek za podnebne spremembe in proučevanje vplivov grajenega okolja na zdravje

NIJZ

[1] United Nations, Economic and Social Council, Economic Commission for Europe: Draft guidance on assessing health impacts in strategic environmental assessment. Working Group on Environmental Impact Assessment and Strategic Environmental Assessment. Ninth meeting, Geneva, 9–11 June 2020, ECE/MP.EIA/WG.2/2020/7

Pripravili:
ANDREJ URŠIČ
MAŠA ROKAVEC
LEON ŽABERL
DEJAN BAHČ
Oddelek za podnebne spremembe in proučevanje vplivov grajenega okolja na zdravje

Priloge:
- /

Poslati:
- MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE, Štefanova ulica 005, 1000 Ljubljana, Elektronsko
- Ministrstvo za zdravje - Glavna pisarna [020] <gp.mz@gov.si>breda.kralj@gov.si

V vednost:
- naslov
- arhiv, tu